

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	172 Електронні комунікації та радіотехніка
Назва освітньо-професійної програми	Телекомунікації та радіотехніка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Телекомунікацій та радіотехніки
Кафедра	Національної безпеки та управління суспільним розвитком
Статус навчальної дисципліни	ОК-6 ОПП «Телекомунікації та радіотехніка»
Форма навчання	Денна

Викладач

Татарінов Роман Володимирович

r.v.tatarinov@gmail.com

доцент кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком, кандидат юридичних наук

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Дисципліна «Правознавство» є обов'язковою компонентною (ОК-6) освітньо-професійної програми. Дисципліна спрямована на розвиток критичного та аналітичного мислення, ґрунтуючись на відповідних нормативно-правових актах, що регламентують діяльність публічного службовця, зокрема у процесі прийняття управлінських рішень. Також робиться акцент на розвитку правосвідомості здобувачів.</p> <p>Предметом навчання дисципліни «Правознавство» є: влада та урядування, політичні системи, інститути та процеси, політична культура, політична поведінка, право як соціально-політичне явище, право як сукупність загальнообов'язкових, формально-визначених правил поведінки, встановлених державою, співвідношення і</p>
------------------------	--

	взаємозв'язок між державою та правом
Мета дисципліни	– формування системних правових знань шляхом опанування системою правових знань, що вимагається реаліями сучасного розвитку суспільства, об'єктивністю подальшого зміцнення правових основ державного і суспільного життя, суворого і неухильного дотримання чинного законодавства, вироблення у майбутніх фахівців непримиренності до недоліків і правопорушень, дбайливого ставлення до інтересів суспільства і держави, прав і свобод громадян, – набуття вмінь встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між своїми діями та їх можливими правовими наслідками.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність працювати в команді. ЗК-13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. СК-2. Здатність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності на основі інформаційної та бібліографічної культури із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій і з урахуванням основних вимог інформаційної безпеки.
Результати навчання	ПРН-1. Знання теорій та методів фундаментальних та загальноінженерних наук в об'ємі необхідному для розв'язання спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі професійної діяльності. ПРН-14. Вміння управлінсько-організаційної роботи у колективі (бригаді, групі, команді тощо), вміння оцінювати та розподіляти завдання між співробітниками та нести відповідальність за результати своєї та колективної роботи. ПРН-15. Здатність ініціювати ідеї та пропозиції щодо підвищення ефективності управлінської, виробничої, навчальної та іншої діяльності.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредитів ЄКТС (120 годин). Для денної форми навчання: лекції – 30 годин, практичні заняття – 14 години, самостійна робота – 76 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 1-му семестрі

Програма дисципліни

Тема 1.	Держава: поняття та ознаки. Походження держави. Основні теорії походження держави. Ознаки держави, які відрізняють його від соціальної (публічної) влади первіснообщинного ладу. Суверенітет держави. Функції держави: поняття і класифікація. Форма держави: поняття, структура, значення. Механізм держави. Апарат держави. Види органів держави. Розподіл влади. Державні органи влади України.
----------------	--

	<p>Демократична, правова і соціальна держава. Громадянське суспільство: поняття, структура, функції.</p> <p>Поняття політичного режиму. Політичні режими: тоталітарний, авторитарний та демократичний. Поняття політичної партії.</p> <p>Поняття виборів, їх роль у політичній системі. Вибори в тоталітарних, авторитарних і перехідних суспільствах. Нормативні засади виборів.</p>
Тема 2.	<p>Поняття та ознаки права. Походження права. Ознаки права, які відрізняють його від норм поведінки в первіснообщинному ладі. Принципи права. Функції права. Співвідношення права і закону. Поняття та структура правової системи. Правове регулювання, його предмет, метод, засоби та форми. Норма права, її ознаки та структура. Система права та її структурні елементи. Форми права. Правотворчість. Джерела права. Практика Європейського суду з прав людини, як джерело права в Україні. Нормативно-правовий акт, його ознаки, види, дія. Систематизація нормативно-правових актів.</p> <p>Поняття та види суб'єктів права. Реалізація права, поняття та форми.</p> <p>Правовідносини: поняття та види. Передумови (підстави) виникнення правовідносин. Правова культура. Правове виховання. Правомірна поведінка, її ознаки і види. Правопорушення, його ознаки і види. Юридична відповідальність. Верховенство права та законність.</p> <p>Основні типи правових систем світу: Романо-германський та Англо-американський. Правовий звичай. Роль судової практики. Судовий прецедент.</p>
Тема 3.	<p>Поняття, предмет та метод конституційного права. Конституційно-правові норми. Конституційні правовідносини. Система конституційного права. Джерела конституційного права. Поняття і основні властивості Конституції України.</p> <p>Основні положення Конституції України. Основи правового статусу людини і громадянина. Основні права, свободи і обов'язки людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Інститут громадянства.</p> <p>Конституційно-правовий статус органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Повноваження Президента України. Кабінет Міністрів України, як вищий орган у системі органів виконавчої влади. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України. Судова система України.</p>
Тема 4.	<p>Предмет і метод адміністративного права. Система і джерела адміністративного права. Поняття, види і структура адміністративно-правової норми. Адміністративно-правовий статус громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства та біженців. Адміністративний примус, відповідальність, стягнення. Поняття, сутність державного управління. Державна служба та державні службовці.</p>
Тема 5.	<p>Поняття, предмет та джерела фінансового права. Місце фінансового права в системі права України. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини. Система фінансового права. Поняття і значення фінансового контролю. Організація і органи фінансового контролю. Види і методи фінансового контролю.</p> <p>Поняття податку і збору, їх класифікація. Податкове право і податкові правовідносини.</p>
Тема 6.	<p>Поняття, система і джерела цивільного права. Структура Цивільного кодексу України. Правоздатність та дієздатність. Поняття цивільних правовідносин та їх елементи. Суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття і ознаки правочинів. Поняття та строки позовної давності. Право власності. Окремі види договорів. Оголошення фізичної особи померлою та безвісно відсутньою. Акти цивільного стану. Спадкування.</p>
Тема 7.	<p>Поняття, предмет і метод сімейного права. Визначення сім'ї. Укладення і припинення шлюбу. Здійснення сімейних прав та</p>

	виконання сімейних обов'язків. Особисті немайнові та майнові правовідносини подружжя. Шлюбний договір. Визначення походження дитини. Правовідносини між батьками і дітьми. Правові форми влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.
Тема 8.	Поняття, предмет та методи господарського права. Поняття та види господарських правовідносин. Поняття та види господарської діяльності. Суб'єкти господарського права. Легалізація господарської діяльності. Правове регулювання економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. Правове регулювання банкрутства.
Тема 9.	Поняття, предмет, метод та система трудового права. Джерела трудового права. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права. Колективний договір. Індивідуальний трудовий договір. Робочий час. Час відпочинку. Трудова дисципліна. Трудові спори. Професійні спілки. Трудовий колектив. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
Тема 10.	Поняття, предмет та метод правового регулювання. Джерела кримінального права України. Поняття злочину та його ознаки. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності. Покарання та його види. Корупція та корупційні злочини. Поняття та види службових злочинів. Службова недбалість та службове підроблення.
Тема 11.	Основні поняття міжнародного публічного права. Основні принципи міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права. Міжнародні організації. Права людини та міжнародне право. Право міжнародних договорів.

Список рекомендованих джерел

1. Правознавство: підручник для студентів вищих навчальних закладів/Кол.авторів, Черкаси, 2019. 686 с.
2. Правознавство: підручник/за заг. ред. Крестовської Н.М. Одеса: Атлант, 2015. 554 с.
3. Плахотнюк Н.Г. Право в публічному управлінні: навч. посіб., Київ, НАДУ, 2018. 240 с.
4. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров та ін.; за заг. ред. С. Д. Гусарева. К.: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
5. Скакун О. Ф. Теорія права і держави. 4-те видання, стереотипне: підручник. Київ: Алерта, 2021. 528 с.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996, № 254к/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 04.01.2024)
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984, № 8073-Х. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> ; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>(дата звернення: 04.01.2024)
8. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010, № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 04.03.2024).
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010, № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 04.02.2024).
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003, № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 04.01.2024).
11. Кодекс України з питань банкрутства від 18.10.2018, № 2597-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення: 04.02.2024).

12. Сімейний кодекс України від 10.01.2002, № 2947-III. Відомості Верховної Ради України. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text> (дата звернення: 04.01.2024).
13. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 04.01.2024).
14. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971, № 322-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 04.01.2024).
15. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001, № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 04.01.2024).
16. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948, № 995_015. Відомості Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 04.01.2024).
17. Європейська конвенція з прав людини від 04.11.1950, № 995_004. Відомості Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 04.01.2024).

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всївидинавчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 100 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Дозволяються пропуски занять з поважних причин (хвороба, академічна мобільність), які мають бути підтверджені документально. В такому разі навчання за погодженням деканату може відбуватися за індивідуальним графіком здобувача.

Умови зарахування пропущених занять: зарахування пропущених практичних/лабораторних занять здійснюється за умови виконання та захисту відповідних завдань.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність в університеті. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено.

Інші вимоги: Загальна оцінка з дисципліни – максимум 100 балів. У випадку отримання менше 60 балів, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.